

JOSEF HADER & ALFRED DORFER

INDIA

tragikomedie in twee bedrijven

Vertaling: Tom Kleijn

PERSONEN

Kurtl Fellner
Heinzi Bösel
Waard
Dokter
Priester

Opmerking:

De taal van Fellner kan als een licht, die van Bösel als een grof Weens dialect gekarakteriseerd worden. In die zin zou het stuk ook voor een ander taalgebied bewerkt kunnen worden.

EERSTE BEDRIJF**SCÈNE EEN**

(Hotel-restaurant. Bösel zit op het toneel voor een schnitzel met aardappelsalade, hij proeft en noteert waarderingscijfers op een lijst. Fellner - met koffertje - en de Waard komen via de zaal op.)

FELLNER

Aha. Jaja. Nou, heel goed ... nou, fantastisch. Heel goed. Is dat het restaurant?

WAARD

Ja.

FELLNER

Zoveel gasten heeft u al in het voorseizoen! Kijk eens aan!

WAARD

Ja.

FELLNER

Maar natuurlijk, uw hotel ligt direct langs de grote weg naar Mariazell ...

WAARD

Ja.

FELLNER

Fantastisch. Nou, heel goed! Dan hoeft u zeker geen servetten neer te leggen, hè? Die bedevaartgangers zijn toch al blij, als de rozenkransen na die kluif gebraden varkensvlees een beetje gemakkelijker door hun vingers glijden! Of niet?

WAARD

Ja.

FELLNER

Dus zoals gezegd ... met de kamers is, voor zover ik zie, alles OK. Dat met dat vloerkleed maken we in orde, hè? Als je een vloerkleed op zeil legt, dan blijft het niet liggen, dat glijdt, dat moet je vastplakken. Begrepen?

WAARD

Ja.

FELLNER

We gebruiken voor dit doel tweezijdig plakband: voor, links, achter, in het midden, rechts.

WAARD

Ja.

FELLNER

We zien dat in de beste hotels, Bad Hofgastein, Bad Gastein ... video op de kamer, minibar, maar in de gang ga je op je bek. Vandaar tweezijdig plakband.

WAARD

Ja.

FELLNER

U gaat dat doen met dat tweezijdig plakband?

WAARD

Jaja.

FELLNER

Goed zo! Wat we verder nog aanbevelen, zijn saunaleuninkjes. Hè? Vooral bij oudere gasten hebben we vastgesteld: ze willen natuurlijk niet onderdoen voor de jongelui, gaan op de bovenste tree zitten en - whamm! Hebt u al saunaleuninkjes?

WAARD

Nee.

FELLNER

Maar u hebt toch oudere gasten?

WAARD

We hebben geen sauna ...

(Pauze.)

FELLNER

Aha. Goed! ... Zoals gezegd, met de kamers is, voor zover ik zie, alles in orde. Wat het culinaire aspect betreft kunt u zich tot de Heer Bösel wenden, die is net uw schnitzels aan het testen.

WAARD

Ja.

FELLNER

Maar ik denk wel, dat er een lovende vermelding in ons gidsje in zou kunnen zitten. Eén vraag heb ik nog, dat interesseert me om puur persoonlijke redenen: zegt u eigenlijk ook wel eens iets anders dan "ja"?

WAARD

Ja.

FELLNER

Goed zo! Verder nog iets?

WAARD

Ik denk, dat de relativiteitstheorie eerder het einde van de traditionele natuurkunde betekent, terwijl de kwantummechanica daarentegen totaal nieuwe dimensies opent. Ja, en daar gebeurt het dan natuurlijk allemaal, niet waar!

FELLNER *(komt het toneel op, een GSM aan het oor)*

Schatje? Als je dit hoort: ik geloof, dat ik na het ontbijt de boter op tafel heb laten staan. Die moet in de koelkast. Anders begint ie te lopen, hè? En als je dan toch in de koelkast kijkt ... de courgettes moeten op. Groetjes. Drie-twee-een-kusje.

(Hij schakelt uit en gaat bij Bösel zitten. Pauze.)

Het wordt frisjes, als de zon weg is, hè? ... Ik persoonlijk, ik heb de lente heel graag, als de natuur zo'n beetje wakker wordt ...

(Bösel eet zwijgend.)

... hoewel het in maart vaak net zo kan zijn als in november, zo druilerig en zo. Met als enige verschil, dat Kerstmis voorbij is en dat je besprongen wordt door de teken.

(Bösel eet zwijgend.)

Maar ook de zomer. Zo buiten zitten in de warme lucht, een beetje dansen, een beetje uit je dak gaan ... hoewel ik geloof, dat eigenlijk alleen negers ritme in hun bloed hebben.

(Bösel eet zwijgend.)

In de herfst zijn de druiven dan weer goedkoper. Ik eet graag druiven, ik persoonlijk. Ook de winter ... ja, de winter, zo'n beetje gaan wandelen in de heldere buitenlucht, dan een kopje thee met rum ... Nou ja, er bestaat geen echte winters meer. Ook al koelt het 's nachts af.

(Bösel eet zwijgend.)

In de woestijn wordt het vaak zo heet, dat zelfs de dieren, die eraan gewend zijn, niet in de zon gaan.

(Hij bladert in zijn papieren.)

Haha, wat grappig! Vandaag is het de vijfde en we zijn in het vijfde hotel, haha ...

(Bösel kauwt zwijgend.)

Ja, zoals gezegd, dus ... We moeten vandaag nog naar Kirchdorf, dan naar Timmling, Hirschenau en Altenmarkt. Morgen naar Schrunshofen, Nöchling, Seisenbach, Krumpling, Böllersdorf, Dorfstetten, Schrammelhofen, Sieghartig, Tuxing en Diersbach. Om half twee zijn we in Kirchdorf, nu is het tien voor één, in veertig minuten moet dat toch te doen zijn, als we een tandje bij zetten.

(Bösel eet onbewogen verder.)

En ik ga er van uit, dat we een tandje bij zetten.

(Bösel gooit het bestek kletterend op het bord, drinkt zijn glas bier in één teug leeg en gaat af, zonder op Fellner te wachten.)

FELLNER

Nou ja, het is in ieder geval lente.

SCÈNE TWEE

(In een ander hotel-restaurant, Bösel proeft schnitzels, Fellners stem off.)

FELLNER

Ik zeg alleen maar - kamer 21. Vijf minuten duurt het, voordat er water uit de douche komt! Wat moeten we dan opschrijven ... douches de moeite van het bezichtigen waard? Dit is de officiële gids van het Nederoostenrijkse provinciebestuur. Als uit een douche pas na vijf minuten water komt, dan is dat geen douche, maar Russische roulette! Daar hoeven we helemaal niet over te discussiëren.

(Fellner komt op met een nat hoofd en een natgespat colbert, gaat bij Bösel zitten. Stilte.)

BÖSEL

Alle cafébazen zijn idioten. *(eet verder)*

FELLNER

Ah ... ja ... daar zit iets waars in, Meneer Bösel.

(Bösel eet zwijgend verder.)

(lacht)

Wat grappig. Vandaag zijn we in Kirchdorf, morgen in Kirchstetten en Mönichkirchen. Die hebben allemaal "kerk" in hun plaatsnaam. Dat is interessant.

BÖSEL

Iedere cafébaas - een idioot.

FELLNER

Dan kun je ervan uitgaan, dat er eerst een kerk was en dat daarna de plaats eromheen ontstaan is. Interessant is dat.

BÖSEL

Als je negentig procent van de cafébazen neemt, kun je zeggen, dat dat voor honderd procent idioten zijn.

FELLNER

Onze vroegere minister-president, bijvoorbeeld, heet Kirchschräger. Dan kun je ervan uit gaan, dat zijn voorouders uit Kirchschräg afkomstig zijn. Of niet?

BÖSEL (*eet*)

Vijftig minuten ... vijftig minuten voor een schnitzel. Belachelijk.

FELLNER

Maar het hoeft niet altijd van de plaatsnaam af te hangen. Ik bijvoorbeeld heet Fellner. Dat zou erop kunnen wijzen, dat mijn voorouders vroeger ooit een leerlooierij hadden ..., ... of zoiets.

BÖSEL

Dit is geen restaurant in mijn ogen. Vijftig minuten op een schnitzel wachten ...

FELLNER

"Bösel" bijvoorbeeld is moeilijk om af te leiden. Dat komt waarschijnlijk uit het Slavisch.

BÖSEL

Wilt u soms zeggen ..., ... dat ik een buitenlander ben?

FELLNER

Nee, het gaat niet om u, meneer Bösel ...

BÖSEL

Of heb ik soms een accent?

FELLNER

... het gaat om uw voorouders. Die zijn waarschijnlijk van het Oosten naar het Westen getrokken. Indertijd waren ze heel veel onderweg. Tijdens die Volksverhuizing hebben ze alleen maar van hot naar her gelopen. Die hebben zich allemaal erg opgesplitst in de loop van de tijd. De Habsburgers bijvoorbeeld zijn tot in Mexico gekomen.

BÖSEL (*spuwt wat op het bord*)

Een pees! Ook dat nog.

(Legt zijn bestek neer, pakt de lijst.)

Nou, die krijgen een beoordeling. Volgend jaar komen hier alleen nog maar asielzoekers.

FELLNER (*pauze*)

In de Middeleeuwen aten ze ook heel slecht. Omdat ze zo arm waren, de mensen. Pas later in de Barok bouwden ze dan die prachtige kastelen. Dat was zagezegd de tegenreactie.

BÖSEL (*roert wat in de salade*)

De aardappelsalade kan ermee door.

FELLNER

Maar na de Volksverhuizing hebben ze bijna niet meer rondgetrokken. Pas nu, nu iedereen een auto heeft, is dat weer meer ...

BÖSEL

Ik was een keer op vakantie in het ... uhm ... Rhodos. Maar ik moet u eerlijk zeggen, dat gegrilde is aan mij niet besteed.

FELLNER

Dat is interessant, wat u daar zegt. Ik persoonlijk ben van mening, dat het eten heel vaak samenhangt met het desbetreffende landschap. Dus, als het landschap tamelijk kaal is, eten ze meer gegrilde dingen. Bij ons is het landschap copieuzer, daardoor heb je hier al die toetjes.

BÖSEL

Ik geef niet zoveel om zoetigheid.

FELLNER

In India bijvoorbeeld eten ze bijna alleen maar rijst. Die zitten op straat, eten een beetje rijst, lachen erbij. Sommigen verhongeren ... dat moet op de een of andere manier een heel eigenaardig landschap zijn.

BÖSEL

Altijd alleen maar rijst, dat zou niks voor mij zijn. Ik ben wat dat betreft geen bijgerechteneter.

FELLNER

In Japan bijvoorbeeld eten ze de soep achteraf.

BÖSEL (*stomverbaasd*)

Is dat echt waar? Die andere volkeren ... De Indianen bijvoorbeeld, die vallen 's nachts niet aan. Die geloven, als ze 's nachts aanvallen en er wordt er eentje doodgeschoten, dan komt ie niet in de hemel. Daarom vallen ze alleen overdag aan.

(*Pauze.*)

FELLNER

Wie?

BÖSEL

Nou ... het fort.

FELLNER

O ja.

(Pauze.)

BÖSEL

Laten we nog wat drinken.

FELLNER

Houdt u van gezelschapsspelletjes?

BÖSEL

Och ja.

FELLNER

Daar hou ik erg van, van gezelschapsspelletjes.

(Hij rommelt in zijn aktetas.)

BÖSEL

Ik weet niet. Toen we klein waren, speelden we altijd dat "Mens erger je niet". Maar daar maakten we altijd zoveel ruzie bij ...

FELLNER

Kijk nou 'ns hier.

(Legt een spel op tafel.)

Trivial Pursuit. Dat is een spel met vragen, waar je de antwoorden op moet weten. Dat is heel leuk. Zitten vragen bij over kennis op allerlei terreinen.

BÖSEL *(naar achteren)*

Nog een bier, alstublieft!

FELLNER

Laten we het 'ns proberen. Welk terrein van kennis wilt u? Geschiedenis, geografie, algemeen

...

BÖSEL

Wat drinkt u?

FELLNER

Verse jus d'orange, alstublieft. - Ik vraag u 'ns wat op het terrein van "Algemeen".

BÖSEL *(naar achteren)*

En een Fanta!

FELLNER

Hoe heet de Noordelijke ijskap van onze planeet?

(Bösel denkt ingespannen na.)

SCÈNE DRIE

(Hetzelfde hotel-restaurant, later. Fellner en Bösel spelen kaart, Fellner lusteloos, Bösel met de commentaren van een hartstochtelijk kaartspeler.)

BÖSEL

Zo twee van die zijn vier. Wat hebben we in harten? - Heel goed ... - ... kijk nou 'ns, Meneer Fellner maakt een slag. Heeft ie de kaarten soms uitgevonden? Haha! - Zo, laat die twee maar trouwen. Zijn er eenenzestig, vierenzeventig, honderdzeventien. Dank u voor de medewerking. - Meneer Fellner, hebben we soms geluk in de liefde? Zoals u speelt, ... een echte Casanova, haha.

(Schudt)

Couperen, alstublieft.

(Fellner coupeert.)

Sodemieter! Krijg de tering. Meneer Fellner, houden we ermee op? Ha? Ja natuurlijk, we houden ermee op. Een aas en een tien - en veertig. Dankuwel. Luister, dat is geen kattenpis, wat u daar hebt, dat is toch scoren. Kijk 'ns: als u daar nog wat klaveren bij hebt, kan ik met mijn kaarten de plee op.

FELLNER

Wat kunt u?

BÖSEL

Niks kunt u, dat is het probleem. Luister eens, waar hebt u kaarten geleerd? In een Rooms opvanghuis? Haha.

FELLNER *(pakt een kaart van Trivial-Pursuit)*

Hoeveel tanden heeft de mannelijke bultrug?

BÖSEL

U deelt.

FELLNER

Hoeveel tanden heeft de mannelijke bultrug?

BÖSEL

Schudt ze nou.

FELLNER

Nou kom op, dat is toch gemakkelijk. Wat denkt u? Hoeveel?

BÖSEL

Zijn we nou aan het kaarten, of wat?

FELLNER

Ik help u. De mannelijke bultrug heeft een paar tanden meer dan de vrouwelijke. - Opletten, meneer Bösel, het kan ook een strikvraag zijn ...? Misschien heeft de bultrug helemaal geen tanden. Haha.

BÖSEL

Doe niet zo onnozel.

FELLNER

Die eet namelijk alleen plankton. Wat zou dat nou zijn, plankton? Een wasmiddel, een voorbehoedsmiddel ...

BÖSEL (*schreeuwt*)

Zak in de stront!

(Fellner schudt beledigd de kaarten.)

BÖSEL

Laten we zeggen, 350 tanden ... Ik bedoel, dat is geschat.

FELLNER

U coupeert.

BÖSEL

350, en de vrouwelijke 427, alleen maar geschat.

FELLNER

Houden we op of komen we uit of wat?

BÖSEL

U zult zien, u gaat het nog leuk vinden. Ik zal u na afloop altijd zeggen, wat u verkeerd hebt gedaan, dan kunnen we lachen. Zo!

(komt uit)